

Ovaj prilog je deo projekta „GLAS ROMA U LOKALNIM ZAJEDNICAMA“ koji uz podršku Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije sprovodi Poslovno udruženje asocijacije lokalnih i nezavisnih medija Lokal pres

GAV DERONJE NAOFICIJALNO LUMIJAKO THAN E TAMBURAKI

Sigate ka ovol agor tari lumija...

Tambura lichna karta taro sa tamburashija ko Deronje – Avdive sutno toni tari tambura but komercijalizuimo

Beshipasko than ki komuna Odjaci, gav Deronje ki gili gilavdo thaj premali gili taro rromane orkestrija pendjardo. Chace, kana pomenini pe o gav Deronje but djene ikerena ole ki godi premlo rroma tamburashija. Okola, kola dajek drom – bashalena kop lo bijamo gav.Na but droma svdive shundjona o tonija tari tambura thaj cheman sar em I gijlja taro pendjarde filmija “Skupljacji perja” thaj “Biche propast sveta”. Pashe thaj durutne familije taro tamburashija ko Deronje, okola kola phirdje ko lole tepikija ko filmesko festivali ko Kan, avdive gilavena “tamo daleko”. Ko odova da sebepi bashi tambura avdive da phenena kaj tani kolektivno lichna karta taro Rroma ko Deronje.

Baripaja o Rroma taro akava than phenena kaj ki komuna Odjaci, isi ole nolo autohtonost tari 1745 bersh thaj odobor thaj po buderi tambura ko olenge vasta. Sar ulo o than DERonje, pa dji o avdivesutne dive, sine po but taro 80 bare orkestrija kola ple djandipaja gele ki sa e Evropa thaj “ekvash lumija” phenolaj pendjardo primashi Todor Paganini.

Deronje jek taro em pendjarde gava, ako na em angluno mashkaro avera, kote tradicionalno thaj kulturno e muzika ingaripe taro dad ko chavo. Sar khatinde, o rroma taro Deronje isi olen pli lichni karta thaj pasporti tari muzika, adjahar kaj nijek taro olenge durutne pa sa dji akana bucha,

naje addjhar pechati sar o bashalipa. But gava, thaj forija pendjrde thaj djande ko nesave manifestacije, numa kana vakeren pe tamburashija taro Deronje, sa o Rroma thaj na Rroma djanena tari kaste kerela pe lafi. Tadeni stratuinen shukat thaj na bisterde vakeribe ko dikhipe olencar thaj djandipe olengoro ko bashalipa phenela Rajko Jovanovich taro Deronje.

Premalo vakeribe taro manusha kolencar kerdjam lafi bashi “Nashe novine” e rromen taro Deronje naje shukar te puchol pe ko sine, a koj avdib+ve em shukar tanburashi. Ako khoni bistro akava so vakera thaj puchol akava puchi kova “ na valjandja” startuinol bari polemika thaj forsiribe taro nesave virtouzija taro savena familije thaj familije tari jek kustik. Palo odova dikhol pe ko djanol shukar I instrumentija , a

tambura sikavena ki svako rashtar tari anglutni Juga, po dajek drom djan em ko evropake metropole. Numa isi em duj orkestrija ko amaro Beograd, kote bershencar adjkerena pendjarutne kherutne thaj avrijalutne misafirija ko restorani “Tri sheshira” phenela o Jovanovich.

Sar phenol o Jovanovich but menjindjape ko djivdipe e rromengo ko akal thana thaj o toni tari tambura basho so ov phenol naje sar so sine po anglal. Kos a sijum jek lafijencar taro pendjarutne zaj avdive aktivna “doktorija ki tambura” Todor thaj Neshia Jovanovich, kaste isi em bare nagrade ko festivalija ko Balkani, kaj avdivesutne bashalipa but ki komercijalizacija, thaj naje purano shtimung, bashalipe sar anglal, phenol baso “Nashe Novine” Rajko Jovanovich.

SELO DERONJE NEZVANIČNA SVETSKA PRESTONICA TAMBURE

Biće skoro propast sveta...

Tambura kolektivna lična karta deonjskih tamburaša-Današnji zvuk tambure previše je komercijalizovan

Naseljeno mesto opštine Odzaci ,selo Deronje u pesmi opevano i po pesmi romskih orkestara prepoznatljivo .I zaista ,kad se selo Deronje pomene većina ga pamti po romima tamburašima .Baš onim ,koji retko i tek kad – tad zasviraju u svom rodnom selu. Retko se danas u Deronjama čuju zvuci violine i tambure kao i pesme iz čuvenih filmova „Skupljači perja“ i „Biće skoro propast sveta“. Bliži i dalji potomci deronjskih tamburaša , onih istih koji su prošetali crvenim tepihom na filmskom festivalu u Kanu, danas ih sviraju i pevaju „tamo daleko“.

Uprkos tome za tamburu i dan – danas kažu da je kolektivna lična karta deronjskih Roma.

Sa ponosom ovdašnji Romi ističu da na području opštine Odžaci, imaju svoju autohtonost od 1745 godine i da je toliko i “više” tambura u njihovim rukama.

Od postanka mesta Deronja, pa do današnjih dana, bilo je preko 80 vrhunskih orkestara koji su svojom virtuozičnošću i instrumentalnošću prokrstarili celu Evropu i “pola sveta” govorio je čuveni primaš Todor Paganini.

Deronje je jedno od poznatijih sela, ako ne i prvo među mnoštvom, gde se tradicionalno i kulturno muziciranje prenosi sa kolena na koleno. Kao nigde, deronjski Romi imaju svoju ličnu kartu i pasoš muziciranja, tako da nijedna njihova

iz prošlosti do danas znana profesija, nema takav pečat bitisanja kao svirka. Mnoga su sela, varoši i gradovi prepoznatljivi i znani po nekim manifestacijama i događanjima, no kad se spomenu tamburaši Deronja, svi Romi i neromi znaju o kome se priča. Tada kreću lepe i nazaboravne price i sećanja na susrete sa njima i umeće njihovog muziciranja kaže Rajko Jovanović iz Deronja.

Po rečima sagovornika “Naših Novina” Rome iz Deronja nije preporučljivo pitati

ko je bio ,a ko je danas najbolji tamburaš.

Ukoliko neko zaboravi ovaj dobronamerni savet i postavi pitanje koje “nije smeo” postaviti krene velika polemika i forsiranje pojedinih virtuoza iz različitih porodica i familija istog korena . Potom krene ”utakmica” iz znanja i poznavanja ovog instrumenta ,a sve se okonča pijankom. Naravno najbolji tamburaš ostane opet bez titule, do sledećeg susreta i muziciranja priča nam Jovanvić i dodaje da je prema podacima do kojih je došao

preko 80% Roma iz Deronja po profesiji tamburaš.

Danas oko stotinu tamburaša iz Deronja svira u desetak eminentnih orkestara. Cela Evropa je njihova pozornica i radno mesto, bez socijalnog i penzionog osiguranja. Danas ih ima svugde, samo ne u Deronjama i okolini. Željni su njihovog muziciranja građani opštine Odzaci ali i njihovi bliski prijatelji i familija.

Danas svoju virtuozičnost i improvizaciju na tamburici pokazuju gotovo u svakoj sadašnjoj državi nekadašnje Juge, a povremeno gostuju i po evropskim metropolama. Istini za volju, ima i dva orkestra u našem Beogradu, gde godinama dočekuju i ispraćaju ugledne i poznate domaće i strane goste u restoranu ”Tri šešira” priča Jovanović.

Po rečima Jovanovića mogo toga se promenilo u bitisanju Roma na ovim prostorima pa i zvuk tambure koji po njegovim rečima nije isti kao pre.

U potpunosti se slažem sa rečima poznatih i danas aktivnih “doktora tambure” Todora i Neše Jovanovića, nosioca najvećeg broja priznanja i nagrada na festivalima diljem Balkana,da su “današnje svirke previše komercijalizovane, tako da nema starog štimunga, muziciranja i uživanja kao nekad” rekao je za “Naše Novine” Rajko Jovanović.

U.Meseldzija